

Exodus 3:1-5

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה רֶעָה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתָנּוֹ כִּי־הָיָה מְדִיָּן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹּאן אַחֲרֵי
הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים חֲרֵבָה: 2 וַיֵּרָא מִלְּאֵךְ יְהוָה אֵלָיו
בְּלִבַת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֵּרָא וְהָיָה הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינְנו
אֹכֵל: 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה־נָּא וְאֶרְאֶה וְאֶת־הַמְּרֹאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה
מִדּוּעַ לֹא־יָבֵעַר הַסֵּנֶה: 4 וַיֵּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו
אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲנִינִי: 5 וַיֹּאמֶר
אֶל־תִּקְרַב הֵלֶם שְׁלֹנְעֶלְיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד
עָלָיו אֲדַמֶּת־קֹדֶשׁ הוּא:

Vocabulary

Verse 1

- יתרו name: "Jethro"
חתן "father-in-law" (BDB, 368)
מדין name (of place): "Midian"
נהג verb: "drive" (BDB, 624)
חרבה name (of place): "Horeb"

Syntax & Miscellaneous

- The first clause uses a periphrastic verbal construction (GKC 116 r).
- The bound phrase, כִּי־הָיָה מְדִיָּן, is in apposition to the proper noun, Jethro.
- The apposition in this clause is abnormal. Typically, the place name is given first followed by the descriptive phrase (e.g. הַר הָאֱלֹהִים); however, it is reversed in this example, הַר הָאֱלֹהִים חֲרֵבָה.
- Notice how the narrative is continued utilizing the waw-consecutive imperfect forms and the same subject, Moses.

Vocabulary

Verse 2

- לבה noun: "flame" (BDB, 529)
סנה "thorn bush (blackberry bush)" (BDB, 702)

Verse 3

- סור verb: "turn aside"

Verse 5

- הלם "here, hither" (BDB, 240)
נשל verb (*Qal* imperative): "draw off" (BDB, 675)
נעל "sandal" (BDB, 653)

Exodus 3:1-5

Syntax & Misc.

Verse 2

- Notice the slight morphological variance between וַיִּרְאֵה (Niphal) and וַיִּרְאֵה (Qal).
- The periphrastic construction with *beth* preposition, בָּעֵר בְּאֵשׁ “[was] burning with fire,” is found elsewhere in the Pentateuch (Deut. 4:11; 5:23; 9:15).

Verse 5

- The prefix form with the negative, אַל־תִּקְרַב, is jussive (GKC 109 c).
- The final clause, אֲדַמָּת־קֶדֶשׁ הוּא, is a verbless clause of the form P—S.

וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֵלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיִּסְתֵּר מִשֵּׁה פָנָיו כִּי יָרָא מִהַבֵּיט אֶל־הָאֱלֹהִים: 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה רְאֵה
רָאִיתִי אֶת־עֲנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נְגִשְׁוֹ
כִּי יִדְעָתִי אֶת־מַכְּאוּבוֹ: 8 וְאַרְדֹּ לְהַצִּילוֹ מִיַּד מִצְרַיִם וְלְהַעֲלֹתוֹ
מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה אֶל־אֶרֶץ זֹבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ
אֶל־מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: 9 וְעַתָּה
הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר
מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם: 10 וְעַתָּה לֵכָה וְאַשְׁלַחְךָ אֶל־פְּרַעֲהוֹ וְהוֹצֵא
אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם:

Vocabulary

Verse 6

יצחק name: "Isaac"
 יעקב name: "Jacob"
 סתר verb (Hiphil): "hide from, conceal"
 נבט verb: "look upon"

Syntax & Miscellaneous

- Each "the God of" construct phrase is in apposition to the predicate nominative, אֱלֹהֵי אָבִיךָ, of the first verbless clause (S—PN).

Vocabulary

Verse 7

עני "affliction" (BDB, 777)
 צעקה "cry of distress" (BDB, 858)
 נגש "taskmaster" (BDB, 620)
 מכאוב "pain" (BDB, 456)

Verse 8

נצל verb (Niphal): "be delivered, deliver oneself"
 רחב "wide, broad, spacious" (BDB, 932)
 זוב verb: "flow" (BDB, 264)
 חלב "milk" (BDB, 316)
 דבש "honey"
 כנעני name: "Canaanite"

Exodus 3:6-10

חתי name: "Hittite"

אמרי name: "Amorite"

פרזי name: "Perizzite"

חוי name: "Hivite"

יבואי name: "Jebusite"

Verse 9

צעקה "cry of distress" (BDB, 858)

לחץ verb: "oppress" (BDB, 537)

Syntax & Misc.

Verse 7

- Infinitive absolute plus finite verb, רָאָה רְאִיתִי, emphasizes the verb "I have surely seen."

Verse 8

- The gentilic ending is used to indicate a class (or race) of people.

Verse 10

- The same word, מצרים, used for the people of Egypt in verse 9 is used for the land of Egypt in verse 10. Context is the determining factor.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אָנֹכִי כִי אֵלֶיךָ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: 12 וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזָה־לְךָ הָאוֹת כִּי
אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים
עַל הַהָר הַזֶּה: 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים הֲיֵנָה אָנֹכִי בָּא אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי
מִה־שְּׁמוֹ מָה אָמַר אֱלֹהִים: 14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה אֶהְיֶה אִשְׁר
אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם:

Vocabulary

Verse 11

מצרים name: “Egypt”

Syntax & Miscellaneous

- Notice the two clauses joined by *waw* and marked by כִּי elaborating on the main question, מִי אָנֹכִי.
- The imperfect can indicate modality (particularly in first position in the sentence). In this instance it expresses potential action or possibility (“who am I that I could go”). See also Exodus 16:7 (תִּלְיִנוּ) and Numbers 11:12 (תֹּאמַר).
- The Hiphil stem can be understood as causative; therefore, נִצַּא “go out” in *Qal* becomes “bring out” in *Hiphil*.

Vocabulary

Verse 12

אות noun: “sign, pledge”

Verse 14

אהיה verb (*Qal* imperfect 1cs): “I am” or “I will be”

Syntax & Misc.

Verse 12

- The clause, וְזָה־לְךָ הָאוֹת, is verbless.
- The *beth* preposition is temporal, “when.”
- The 2ms suffix is functioning as the “subject” of the infinitive, בְּהוֹצִיאֲךָ.
- Paragogic nun: תַּעֲבֹדוּן.

Verse 13

- As in many Greek verbs of movement, the Hebrew word בוא can refer to coming or going.
- The phrase, אָנֹכִי בָּא, is a periphrastic construction without the “to be” verb.
- See the [DH post](#) about the name of God.

Verse 14

Exodus 3:11-14

- The final usage of אֲנִי־אֲהֵא (I am) is as a nominative (proper name?).

וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם
 זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דָּר: 16 לֵךְ וְאֶסְפַּתְּ אֶת־זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
 וַיַּעֲקֹב לֵאמֹר פֶּקֶד פְּקֹדוֹתַי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם:
 17 וְאָמַר אֲעֵלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחֲתִי
 וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִי וְהַחֲוִי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ: 18 וְשָׁמְעוּ
 לְקֹלְךָ וּבֵאתָ אֵתָּה וְזַקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּם אֵלָיו
 יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרָיִים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה גִלְכָּה־נָא דְרָךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 בַּמִּדְבָּר וְנִזְבַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: 19 וְאֲנִי יִדְעֵתִי כִּי לֹא־יִתֵּן אֶתְכֶם
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהֵלֶךְ וְלֹא בִיד חֲזָקָה: 20 וְשַׁלַּחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִכִּיתִי
 אֶת־מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח
 אֶתְכֶם: 21 וְנִתַּתִּי אֶת־חֹן הָעַם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תִלְכוּן לֹא
 תִלְכוּ רִיקָם: 22 וְשָׂאֲלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וְכְלֵי
 זָהָב וְשִׁמְלֹת וְשִׁמְתָם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־בָּנוֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתָם אֶת־מִצְרַיִם:

Vocabulary

Verse 15

זכר “memorial” (BDB, 271)

Syntax & Miscellaneous

- The final two clauses are ideal examples of Hebrew parallelism. Notice the parallel sentence structure (verbless clause typology: S—P—M) and the synonyms, “eternity” and “generation to generation.”

זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם
 וְזֶה זְכוֹרִי לְדֹר דָּר

Vocabulary

Verse 16

פקד verb: “visit, care about”

Verse 17

כנעני name: “Canaanite”

Exodus 3:15-22

חתי name: “Hittite”

אמרי name: “Amorite”

פרזי name: “Perizzite”

חוי name: “Hivite”

יבوسی name: “Jebusite”

עני “affliction” (BDB, 777)

זוב verb: “flow” (BDB, 264)

חלב “milk” (BDB, 316)

דבש “honey”

Verse 18

קרה verb: “encounter” (BDB, 899)

Verse 20

נפלאות “wonderful acts” (BDB, 810)

Verse 21

ריקם “emptily, empty-handed” (BDB, 938)

Verse 22

שכן “neighbor” (BDB, 1015)

גור verb (*Qal* participle): “sojourning”

שמלה “clothes” (BDB, 971)

נצל verb: “plunder”

Syntax & Misc.

Verse 16

- The first word is לְךָ which is easily confused for the *lamed* preposition with 2nd person pronoun. Differentiate these forms by examining the vowel pointing carefully. The 2ms suffix with the *lamed* preposition would be pointed *shewa-qames* (לְךָ), and the 2fs suffix would be *qames-shewa* (לְךָ). The imperative form of הלך “go” is distinguished by the “i-class” vowel (i.e. *sere* or *segol*) with the *lamed*.
- The waw-consecutive perfect, וְאָסַפְתָּ, continues the imperative mood of the previous verb.
- The noun phrase, אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם, is in apposition to the divine name.
- Sequencing in Hebrew, as in English, can repeat the conjunctive (e.g. Bob and Mary and Sue) or place it on the third element of a list (e.g. Bob, Mary and Sue). The later use is found in this verse, וְיַעֲקֹב וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב.
- Infinitive absolute plus finite verb marks an intensification of the verbal action.
- The final clause has a double object: וְאֶתְּהַעֲשׂוּי לְכֶם וְאֶתְּכֶם.

Exodus 3:15-22

- The *beth* preposition, בְּמִצְרַיִם, is instrumental, “by.”

Verse 17

- The first two verbs are 1cs, וְאָמַר אֶעֱלֶה .
- The gentilic ending, כְּנַעֲנִי, can refer to either the people or the land.
- The list of nationalities demonstrates the first type of sequencing found in the comment above: וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי.

Verse 18

- The noun phrase, אֶתְּהָ וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, is the compound subject of the verb, וַיִּבְרָאָה; the elders are included even though the verb is 2ms. Notice the number of the following verb, וַיִּאֲמְרוּהֶם, is plural.

Verse 19

- The verb, נָתַן, can mean “permit” or “grant” especially when sequenced with a *lamed*.

Verse 20

- The verb, הִכִּיתִי, comes from the doubly weak root, נכה “smite.”

Verse 22

- The participle, וַיִּמְגְּרֶת, is a substantive.